

Pertusis (lat. per: močan; lat. tussis: kašelj) ali oslovski kašelj je akutna bakterijska okužba dihal, za katero so značilni napadi intenzivnega kašlja. Prenaša se kapljično in jo v večini primerov povzroča *Bordetella pertussis*, redkeje *Bordetella parapertussis*. Kljub učinkovitem cepljenju majhnih otrok proti oslovskemu kašlju, ki so ga pričeli uvajati po letu 1940 in je do leta 1970 povzročilo znižanje smrtnosti in 100-kratno znižanje incidence bolezni, na leto še vedno zbolijo 50 milijonov oseb, 300.000 pa jih umre.

V Sloveniji smo pričeli s cepljenjem proti oslovskemu kašlju leta 1959. Na ta način smo močno zmanjšali obolenje za to boleznijo, vendar se v zadnjih letih ponovno pojavljajo epidemije oslovskega kašlja med šolskimi otroki, ker imunost po cepljenju oziroma preboleli bolezni ni dolgotrajna.

Največ primerov oslovskega kašlja ugotavljamo od julija do oktobra. Oslovski kašelj je močno kužna bolezen in se prenaša kapljično. Deklice in dečki zbole vajo enako pogosto. Oslovski kašelj je bolezen z dolgim potekom, saj traja 6-10 tednov ali celo dlje. Potek bolezni delimo v tri obdobja: kataralno (blagi znaki akutne okužbe zgornjih dihal), paroksizmalno (za katerega so značilni napadi suhega, dražečega kašlja, ki včasih spominja na oslovsko riganje) in konvalescentno obdobje (obdobje okrevanja).

Antibiotično zdravljenje je pomembno za preprečevanje širjenja okužbe z *B. pertussis* in *B. parapertussis*, ki zmanjša intenzivnost bolezni, hkrati pa zmanjša možnost prenosa bakterije na druge. Pri zdravljenju je pomembno tudi zadostno uživanje tekočine za preprečitev dehidracije.

Preprečevanje

Najučinkovitejši način preprečevanja oslovskega kašlja je vzdrževanje visokega deleža cepljenih v skupnosti. Cepljenje proti oslovskemu kašlju je v Sloveniji vključeno v obvezni program cepljenja ([Koledar cepljenja predšolskih in šolskih otrok v Sloveniji](#)).

Viri:

1. Pertussis (Whooping Cough). In: Pickering LK, Baker CJ, Kimbertin DW, et al. eds. Red Book, 2009 Report of the Committee on Infectious Diseases. 28th ed. American Academy of Pediatrics; 2009. p. 504-19.
2. <https://nijz.si/publikacije>

Kristina Vogrin, dr.med.spec.pediatrice